

SINF XONALARINING TALABALARINING FAOLLIGIGA TA'SIRI SINF XONALARI TALABALARINING FAOLLIGINI QANDAY OSHIRISHI MUMKIN?

Jabborova Aziza Jobirovna

Tarix va Filologiya Kafedrasi O'qituvchisi
Osiyo xalqaro universiteti

E-mail: jabborovaazizajobirovna@oxu.uz

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10356438>

Annotatsiya. Ushbu maqola sinf dizaynining (harakatlanuvchi mebel va qulay rang) o'quvchilarning faolligi, jismoniy muhitning bezovta qiluvchi, ogohlantiruvchi va psixologik omillari uchun ahamiyatini aniqlashga bag'ishlangan. O'qituvchi va o'quvchining ijobiy munosabatlarini o'rnatish, o'quvchilarning salbiy his-tuyg'ularini yo'qotish, o'quvchilarning e'tiborini, ijodkorligini va tafakkurini oshirish yo'llari, sinf xonalarini moslashuvchan mebellar bilan tashkil etishning ijobiy tomonlari haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: jismoniy maydon, o'quvchilar faoliyati, texnologik jihozlar, sinf dizayni, harakatlanuvchi mebel, moslashuvchan o'quv muhiti, o'quv joylari, o'qituvchiga yo'naltirilgan an'anaviy sinf, statsionar mebel, guruh muhokamasi, biriktirilgan stullar, qulay o'quv muhiti, psixologik omillar, buzg'unchi omillar, akademik ko'rsatkichlar, qulay rang, qulay stol tartiblari, rang-barang sinf dizayni, divergent fikrlash, vizual stimullar, raqobat muhiti, faol sinf maydoni.

EFFECTS OF CLASSROOMS ON STUDENT ENGAGEMENT HOW CAN CLASSROOMS INCREASE STUDENT ENGAGEMENT?

Abstract. This article is devoted to determining the importance of classroom design (movable furniture and comfortable color) for students' activity, disturbing, stimulating and psychological factors of the physical environment. Ways to establish positive teacher-student relationships, eliminate negative student feelings, increase student attention, creativity, and thinking, positive aspects of arranging classrooms with flexible furniture is talked about.

Keywords: physical space, student activity, technological equipment, classroom design, movable furniture, flexible learning environment, learning spaces, traditional teacher-centered classroom, stationary furniture, group discussion, attached chairs, comfortable learning environment, psychological factors, disruptive factors, academic performance, comfortable color, comfortable desk arrangements, colorful classroom design, divergent thinking, visual stimuli, competitive environment, active classroom space.

ВЛИЯНИЕ КЛАССНЫХ КОМНАТ НА ВОВЛЕЧЕННОСТЬ УЧАЩИХСЯ КАК КЛАССНЫЕ КОМНАТЫ МОГУТ ПОВЫСИТЬ ВОВЛЕЧЕННОСТЬ УЧАЩИХСЯ?

Аннотация. Данная статья посвящена определению значения дизайна класса (передвижная мебель и комфортный цвет) для активности учащихся, тревожных, стимулирующих и психологических факторов физической среды. Рассказывается о способах установления позитивных отношений учитель-ученик, устранения негативных чувств учащихся, повышения внимания, творческих способностей и мышления учащихся, положительных аспектах обустройства учебных помещений гибкой мебелью.

Ключевые слова: физическое пространство, деятельность учащихся, технологическое оборудование, дизайн класса, передвижная мебель, гибкая учебная среда,

учебные пространства, традиционный класс, ориентированный на преподавателя, стационарная мебель, групповое обсуждение, прикрепленные стулья, комфортная учебная среда, психологические факторы, деструктивные факторы, академический уровень. производительность, комфортный цвет, удобное расположение столов, красочный дизайн класса, дивергентное мышление, визуальные стимулы, конкурентная среда, активное пространство в классе.

KIRISH

Faol jismoniy makonning ahamiyati tobora o'rganish jarayonining asosiy qismiga aylanib bormoqda. Chunki darslar rang-barangligi tufayli texnologik qurilmalar bilan almashtirila boshlandi. Talabalar mobil telefonlar yoki noutbuklarni qo'llashni boshlaganlarida ularning samaradorligi pasaydi. Younkingsning fikriga ko'ra, texnologiya odamlarning turmush darajasini yaxshilaydi va bo'sh vaqtini oshiradi ... (2000). Darhaqiqat, ba'zi texnologik jihozlar o'quvchilarning darsga qiziqishini rag'batlantiradigan o'quv xususiyatiga ega. Biroq, Karrning ta'kidlashicha, "onlayn skanerlash va skanerlashda ko'proq vaqt yo'qotish xavfi bor". Bu texnologiyadan har doim ham oqilona foydalanilmasligini anglatadi. Ta'sirli marketing strategiyalari va texnologik qurilmalarning zamonaviy dizaynlari asosan bolalarga yoqadi. Ularning qiziqishlarini darslarga jalb qilish tobora qiyinlashib bormoqda, bu esa sinfda hamma narsani faollashtirishni talab qiladi. Shu sababli, o'qituvchilar va tadqiqotchilar o'quvchilarning darsga e'tibor darajasini oshirish va ularning ishtirokini ta'minlash uchun turli usullarni sinab ko'rmoqdalar.

Talabalarning faolligini oshirishning samarali usullaridan biri bu sinf xonasi dizayni bir qancha xususiyatlarga ega bo'lib, guruhlarga bo'linish va yuzma-yuz muhokama qilish uchun aylana shaklida qayta tashkil etish, stollarni g'ildiraklar bilan o'rnatish va sinfni mos rang bilan bo'yashdir. Talabalar ko'p vaqtlarini sinfda o'tkazadilar. Demak, sinf dizayni talabalarni hissiy, jismoniy va psixologik jihatdan rag'batlantiradigan tarzda tashkil etilishi kerak. Murakkablik, moslashuvchanlik, rang, tanlov va yorug'lik kabi beshta jismoniy omil bolalarning o'rganishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan sifatida tanlangan (Barrett va boshqalar, 2012). Agar ushbu asosiy elementlar darsga tatbiq etilsa, darsning unumdorligi va o'quvchilarning faolligi ko'lamini yaxshilanishi mumkin. Sinf xonasining faol tartibi o'quvchilarning faolligiga uchta yo'l bilan ijobiy ta'sir ko'rsatadi: o'qituvchi va talabalar o'rtasidagi to'siqlarni bartaraf etish, psixologik ta'sir ko'rsatish va o'quvchilarning ijodkorligini oshirish.

O'qituvchi va talabalar o'rtasidagi to'siqlarni yo'q qiladi

Harakatlanuvchi mebel o'quvchilarni sinfdagi har qanday hamkorlikda ishlash uchun birlashtirishga yordam beradi va o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi jismoniy va hissiy to'siqlarni olib tashlaydi. Bu ularni faoliyat haqida ogohlantiradi; natijada ular o'z ta'limini nazorat qilishni ko'proq his qiladilar, bu esa samaradorlik va diqqatni kuchaytirishi mumkin. Moslashuvchan o'quv muhiti o'qituvchiga sinfni ular bilan o'ynamoqchi bo'lgan o'yin yoki mashg'ulotlarga muvofiq qayta tashkil etish imkoniyatini beradi. Sinf faoliyati davomida o'qituvchi sinf bo'ylab erkin sayr qilib, savollarga javob berishi va o'quvchilarning hamkorligini tekshirishi mumkin. U turli xil ta'lim strategiyalarini amalga oshirishga qodir, masalan, o'rtoqlarga o'rgatish yoki bilimlarni yaxshiroq uzatish imkonini beradigan jamoaviy ish. Talabalar bir-biriga qarama-qarshi

o'tirishlari mumkin, bu esa o'z manfaatlariga xizmat qiladi, chunki ularning e'tiborini boshqa talabalarga qaratish tadbirlarda qatnashishga rag'batlantirishni his qilish uchun qulayroqdir.

Sinfda har doim o'zini tutib qo'ygan o'quvchilar bor, ular boshqa o'quvchilar orasida o'qituvchiga savol berishdan uyaladilar, ular savollarining ahamiyatsizligi tufayli ularga kulishlari mumkin. Qatorlar o'rniga guruhlangan jadvallar introvert va uyatchan o'quvchilarni o'qituvchi sinf bo'ylab harakatlanib, yordamga muhtojmi yoki yo'qligini so'raganda, yordam olish imkoniyatini beradi. Shundan so'ng, talabalar tushunishda muammolar yuzaga kelsa, ular sinf oldida emas, balki bevosita o'qituvchidan so'rash imkoniyatiga ega bo'lishlariga amin bo'lishadi. Bundan tashqari, bu o'qituvchining sinfda sayr qilish orqali talabalarni kuzatish imkoniyatlarini oshiradi. U mavzuni yoki topshiriq qoidasini tushunmagan o'quvchilarni guruhdagi ishtirokini kuzatish orqali aniqlay oladi.

O'quv joylari o'qituvchi va talabalar o'rtasidagi aloqalarni mustahkamlashga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin, bu orqali o'quvchilar o'zlarini sinfning bir qismi sifatida his qilishlari va o'qituvchining talabalar ishtirokini samarali baholashlari mumkin. Shunga qaramay, hali ham jismoniy sinf xonalari o'rnatilgan maktablar mavjud bo'lib, ular o'quvchilarning ishtiyogini pasaytiradi, chunki bu ularning faol ishtirokini cheklaydi. Qator oxiridagi o'quvchilar dars bilan kamroq shug'ullanishadi va telefonlaridagi har bir shovqin yoki yangi xabar signallari bilan to'xtatilishi oson. Ular o'zlarini darsning bir qismi sifatida his qilmasalar va dars davomida faol bo'lmasalar, ular ijtimoiy saytlarda yoki mobil telefon o'yinlarida faol bo'lishlari mumkin deb hisoblashlari mumkin. Bu chalg'itishlar ularni kamroq e'tiborga oladi va darsni tushunishni qiyinlashtiradi. Chunki doimiy ravishda elektron pochta yoki xabarlar bilan chalg'itadigan odamlar uzoq vaqt e'tiborga ega bo'lganlarga qaraganda kamroq tushunadilar (Karr, 2010). Natijada o'quvchilar darsdan bexabar qolishadi. Ular o'qituvchi oldingi qatorda o'tirgan talabalar bilan band bo'lib, o'qituvchining tushuntirishlari yoki buyruqlarini o'tkazib yuboradi deb hisoblashadi. Ishtirok etish kamroq bo'lganligi sababli, zavqlanish darsning o'rnini bosadi va mavzu ular uchun ahamiyatsiz bo'lib qoladi.

Maktablardagi sinf xonalarini bir xil rangdagi stollar, stullar bilan tashkil qilishning eski tizimi o'zgarishlarga mos kelmaydi. Borba va boshqalar (2019) o'z tadqiqotlarida ushbu masala bo'yicha ba'zi izohlar beradi. "... o'qituvchiga yo'naltirilgan an'anaviy sinfda o'quvchilar qatorda o'tiradigan o'qituvchi ham, o'quvchilar ham sinfdagi chegara tufayli g'amgin bo'lishadi.....sinfda sozlanishi mumkin bo'lgan stullar kabi oddiy elementlar sinfda muhim element sifatida paydo bo'ldi". Statsionar mebel sinfni dars maqsadlariga moslashtirish uchun ba'zi muammolarni keltirib chiqaradi. Agar o'qituvchi guruh muhokamasi uchun davra qurmoqchi bo'lsa, biriktirilgan stullar buni imkonsiz qiladi. Ayniqsa, bolalar doimiy ravishda sinfda harakatlanish va turli xil o'yinlar o'ynashni idrok etishga qiziqishadi, chunki ular doimo xonada o'tirishni talab qilsalar, charchashadi. Ular bir talabaning faol o'quv muhitiga ega bo'lish imkoniyati haqidagi tushuntirishini ifodalaydi: "...bu talabalar o'qituvchi va guruhdoshlari bilan suhbatlashishni yanada qulayroq qiladi ..." Shu nuqtadan, savol berish yoki berishda ikkilanishlar paydo bo'lishi aniq, va tadbirlarda ishtirok etish uchun uyatchanlik qulay o'quv muhiti bilan engish mumkin.

Sinf xonasi o'qituvchi va talabalarni bir-biridan ajratib qo'ymaslik kerak, ular o'rtasidagi o'zaro hurmat va munosabatlar faollikka ta'sir qilish uchun muhimdir. O'qituvchi har doim

o'quvchilar uchun ochiq bo'lishi kerak, ya'ni o'qituvchining stoli yoki bo'sh joyi o'quvchilarga osonlikcha yaqinlasha oladigan tarzda o'rnatishi kerak. Agar shunday bo'lsa, bolalar o'qituvchining stoliga tashrif buyurishdan va mavzuga oid savollarni berishdan tortinmaydilar. Xususan, agar o'qituvchi o'quvchilarning qiziqishlari va g'oyalari bilsa, u sinfni ularning qiziqishlariga moslashtirishi mumkin, bu esa o'quvchilarning darsga qiziqishini oshirishga yordam beradi va ularning o'qituvchi bilan aloqalarini mustahkamlaydi.

Talabalarga qaror qabul qilish jarayonining bir qismi bo'lish va o'z sinfini loyihalash uchun tanlov qilish imkonini berish faqat o'quv jarayonini osonlashtiradigan afzalliklarni beradi, o'qituvchi va talaba munosabatlarini mustahkamlaydi, o'quvchilarni faol qiladi va ularning g'oyalari zarurligini his qiladi. Talabalar o'quv maydonini tashkil etishda o'qituvchi kabi faol bo'lishlari kerak. Talabalarga dizaynning bir qismi bo'lishlariga ruxsat berish ular uchun katta ahamiyatga ega. Ular o'zlari uchun qulay o'quv muhiti haqida o'z fikrlarini tushuntirishlari kerak va ular bo'sh joyni tashkil qilish uchun fikr yuritish uchun javobgardirlar. Agar ularga o'qituvchi tomonidan sinfni loyihalash imkoniyati berilsa, ularning barchasi ovozga ega bo'lib, ularning hissasi qadrlanishini his qilsa, o'quvchilarda o'qituvchiga nisbatan hurmat hissi va sinfdan samarali foydalanish uchun javobgarlik hissi paydo bo'ladi. sinfning bir qismi bo'lish imtiyozlari.

Psixologik ta'sir

Talabalarining psixologik omilida jismoniy muhit muhim ahamiyatga ega. Atrof-muhit bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lgan barcha his-tuyg'ularga ta'sir qiladi va miya ularni inson uchun ahamiyatiga qarab filtrlaydi, aks holda odam tashqaridan kelayotgan ma'lumotlar bilan to'liq to'lib-toshgan bo'ladi. Ushbu filtrlash tashqi signallarga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan diqqat deb ataladi. Masalan, diqqatni eshikni taqillatish yoki talabalarining shaxsiy hayoti bilan bog'liq muammolar yoki ko'chada musiqa ijro etish orqali to'xtatish mumkin. Boshqa tomondan, uni yanada qiziqarli vazifa yoki muhit orqali qaytarish mumkin. Faol sinf xonalari o'quvchilarni sinfdagi bezovta qiluvchi omillarni unutishga majbur qiladi. Aniqrog'i, xonaning perimetri yoki qavat rejasini o'zgartirishning o'zi o'quvchilarga sinfdan qulaylik topish imkonini beradi va xatti-harakatlarni nazorat qilishda yordam beradi, mehnatsevarlik va chuqur fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. Bu o'quvchilarning darsga ishtiyoqi, qiziqishi va faolligini oshirish imkonini beradi.

Agar talaba sinfga kirsa, hamma narsa - xonaning rangi, devordagi plakatlar, oq yoki qora doskada yozilgan so'zlar, stollarning joylashuvi, yorug'lik darajasi, o'qituvchi, guruhdoshlarining xatti-harakati - uning ta'siriga ta'sir qiladi. yoki uning psixologiyasi. Talabalar shaxsiy yoki oilaviy yoki akademik hayotdagi bosimlar kabi turli manbalardan kelib chiqadigan turli stresslarni boshdan kechiradilar. Doktor Tim Xolms o'z maqolalaridan birida o'quvchilarga g'amxo'rlik va shifo berish uchun o'quv joylari tashkil etilishi kerakligini ta'kidlaydi. O'zlarini xavfsiz yoki g'amxo'rlik his qilganlarida, ular o'rganish jarayoniga moslasha boshlaydilar. Qulay o'quv joylari o'quvchilarning doimiy qiyinchiliklari hisoblangan salbiy his-tuyg'ularni - izolyatsiya yoki yolg'izlikni yo'q qilishi mumkin. Ba'zi salbiy ta'sirlarning oldini olish uchun Robert Dillon (2010) "Sinfni loyihalashda ko'proq maqsadli bo'lish o'qituvchilarga xatti-harakatlarni boshqarishga, jamiyatni qurishga va o'rganishni yaxshilashga yordam beradi" maqolasida o'qituvchi o'quvchilarga mebellarni bir nechta konfiguratsiyalarga ko'chirishga o'rgatish uchun vaqt ajratishi kerakligini aytadi. va talabalar qayerda o'tirish yoki turish yoki harakatlanuvchi stollarni qanday

o'zgartirishni tanlashning turli darajalarini tushunishlariga ishonch hosil qiling. Bundan tashqari, u yoki u ularga mebelni ham ko'chirishlari mumkinligini aytishi kerak, lekin har doim emas. Shundan so'ng, talabalar sinfni yangi narsalarni o'rganishlari mumkin bo'lgan o'z maydoni sifatida qabul qiladilar.

Talabalarning ishtiroki, ularning qiziqishi va o'rganishga bo'lgan ishtiyoqi turli xil ijobiy ta'lim natijalari bilan bog'liq. Umumiy qoidaga ko'ra, sinfning rangi oq rangga bo'yalgan bo'lishi kerak. Biroq, oq rangning bolalarga o'rnatilgan steril va rag'batlantiruvchi ta'siri tufayli u endi amal qilmaydi. Hettiarachchi va boshqalarning fikriga ko'ra, bolalar juda sezgir va ranglarga qiziqishadi. Natijada, ranglarning vizual ta'lim muhitida ularni rag'batlantirish samaradorligi mavjud. Ba'zi olimlar ranglarning bolalarga turli ta'siri bo'yicha tadqiqot o'tkazdilar va bolalarning psixologik va xulq-atvoriga foydali ta'sir ko'rsatdilar (2017). Ranglar, masalan, qo'llab-quvvatlovchi his-tuyg'ularni, his-tuyg'ularni va psixologik xatti-harakatlarni yaratadigan ijobiy maktab muhitini yaratadi, o'quv samaradorligini va e'tiborini oshiradi va bolalarning bezovta qiluvchi xatti-harakatlarini kamaytiradi. Odamlar rangning kosmosga ijobiy ta'siri va uning o'quvchilarning xulq-atvori va ruhiga ta'sir qilish imkoniyatlarini chuqur tushunishadi. Ranglar soni o'quvchiga turli xil ta'sir ko'rsatadi. Bundan tashqari, akademik samaradorlikni ranglarning sovuqligi, issiqligi yoki neytralligi bilan aniqlash mumkin. Masalan, issiq ranglar ogohlantiruvchi, sovuq ranglar esa tinchlantiruvchi sifatida belgilanadi (Stone, 2001). Shu sababli, sinflarda issiq ranglarning integratsiyasi o'rganish uchun qulay ruhlantiruvchi muhitni yaratishda asosiy tamoyil sifatida taklif etiladi.

Xonaning qulay rangi va tabiiy yorug'lik miya faoliyatini, miyadagi nevrologik yo'llarni rag'batlantirishi va bolalarni yoqimli kayfiyatga olib kelishi mumkin. O'rganish jarayonida to'g'ri rang, joylashuv va to'g'ri tanlashdan foydalanish hissiyotlar, e'tibor va xatti-harakatlarga jiddiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. To'g'ri rang varianti tufayli talabalar xonaning ilhomlantiruvchi soyalari bilan o'zlarini rag'batlantiradilar va o'z-o'zidan ularning darsdagi ishtiroki faollashadi. Sinf xonasi o'quvchilarni tashvish, bosim va tushkunlik haqida unutishi mumkin bo'lgan rangga bo'yalgan bo'lishi kerak. Biroq, ayniqsa, to'q, to'q jigarrang, o'rta ko'k, qirmizi, to'q qizil va boshqalar o'quvchilarning charchoq darajasini ko'tarib, ularning kayfiyatini pasaytirishi va darsda ishtirok etish darajasini pasaytirishi mumkin. Bu omil jismoniy muhitni o'rnatishda e'tiborga olinishi kerak bo'lgan narsadir.

Atrof-muhit va xulq-atvor o'rtasidagi munosabatni tushunish orqali o'qituvchilar optimal ta'lim maydonini yaratish uchun sinfni tashkil qilishlari va jihozlashlari mumkin. Jismoniy makonni sozlash xatti-harakatlar va o'rganishga ta'sir qilishi mumkin. Mebelni joylashtirish, o'quv materiallari, e'lonlar taxtasi va texnologiyani qo'llash kuchli o'rganish uchun xabarlar yuborish orqali talabalarga chuqur ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ularning atrofidagi qulayliklar o'quvchilarni hissiy va ruhiy qo'llab-quvvatlashni his qilishlari mumkin bo'lgan xavfsizlik hissini yaratadi. Bundan tashqari, harakatlanuvchi mebel o'quvchilarning kayfiyatiga ko'ra o'z-o'zidan o'zgartirilishi mumkin. Agar bir kun talaba tinch joyni xohlasa yoki guruhda o'tirishni istamasa, yakkaxon o'tirish varianti bo'lishi mumkin. Aksincha, aylanaga o'tish imkoniyatini beradigan stollarga ega bo'lish, ularda jonlilik tuyg'ularini uyg'otadigan samarali va teng muhokamalarga yordam beradi va agar ular hamkorlik qilishni xohlasalar, ularning tanlovlarini qo'llab-quvvatlaydi.

Ijodkorlikni takomillashtirish

Sinf xonasi dizayni o'quvchilarga yangi g'oyalar va kashfiyotlar potentsialiga ega bo'lish, shuningdek, tanqidiy fikrlash va bolalarning ta'lim rivojlanishining muhim elementlari va ularning ishtirokini yaxshilash omillari bo'lgan muammolarni hal qilish qobiliyatidan foydalanish imkonini beradi. O'qituvchilar ijodiy fikrlashni topish oson emasligini tushunishadi. Shu sababli, maktablar ijodiy fikrlashni o'ldiradigan omillarni ta'kidlashlari kerak, shunda biz ularni o'zgartirish imkoniyatiga ega bo'lamiz. Ijodkorlik darajasini pasaytiradigan ta'sir etuvchi omillar quruq o'qitish usullari va o'quvchilar joylashtiriladigan noto'g'ri o'quv muhitidir. Darsni har doim bir xilda olib boradigan o'qituvchidan dars oladigan va oq rangdagi xonada qoladigan talabalar. sozlanmaydigan mebel yoki ilhomlantiruvchi, vizual stimulyatsiyalar tanqidiy fikrlash yoki kashfiyotlar qilish imkoniyatlarini yo'qotishi mumkin. Sinf xonasining harakatchanligi hamkorlik darajasini oshirishga mutlaqo yordam beradi, bu esa bolalarga yangi g'oyalarni yaratishga imkon beradi, chunki eng yaxshi g'oyalar birgalikda ishlashdan keyin keladi. Raqobat muhiti tufayli talabalar bir-birlarini rag'batlantiradilar, bu erda bolalar o'qituvchi tomonidan maqtovga sazovor bo'lgan ajoyib g'oyalari bilan bir-birlaridan o'zib ketishga harakat qilishadi.

Aksariyat mamlakatlar o'zlarining davlat maktablari dizaynini standartlashtirdilar, u erda stol va stullar va oq devorlarga osilgan mamlakat ramzlari bolalarda vatanparvarlik g'ururi va burchlarini tarbiyalashga qaratilgan. Shunday qilib, talabalar bir xil ishlarni ishlab chiqarishlari va bir xil natijalarni ko'rsatishlari nazarda tutilgan. Biroq, "talabalar esdalikdan olingan ma'lumotlarni takrorlaydigan robotlar emas va ijodkorlik - bu ularga asbob-uskunalar va mashq qilish uchun qulay sharoitlarni taqdim etish orqali o'rgatish mumkin bo'lgan xususiyatdir. To'g'ri o'quv muhiti ijodkorlikni rag'batlantirishi mumkin" (Gallagher, 2017). Stolning qulay tartiblari, rang-barang sinf dizayni va bo'sh joy miqdori bolalarga tanlash imkoniyatini beradi va o'qituvchilarga taqlid qilish orqali o'qitishdan qochishga yordam beradi. Beghetto va Kaufman (2014) ga ko'ra, ichki va tashqi bo'shliqlar, manbalar va vaqtning moslashuvchan qo'llanilishi talabalar ijodini rivojlantirishi mumkin. Oxir oqibat, sinfning o'ziga xos xususiyati, ya'ni kichik guruhlariga moslashish, individual o'rganish va butun sinf tajribasi ijodiy fikrlovchilarni ishlab chiqishi mumkin. Stolni tashkil qilishda yoki xona atrofidagi "markazlarda" o'zgarishlar kiritib, jismoniy muhit o'zini innovatsion o'rganishga bag'ishlaydi. Misol uchun, Alabama universiteti tadqiqotchisi Gomes (n.d.) divergent (ijodiy) va konvergent fikrlash o'rtasidagi farqni ifodalaydi.

Ijodiy fikrlash jarayonida ravonlik, moslashuvchanlik va o'ziga xoslik mavjud (Gomez, n.d.).

Bunday fikrlashni rag'batlantirish uchun biz moslashuvchan, o'ziga xos va oson boshqariladigan sinf maydoniga ega bo'lishimiz kerak. Bu shuni anglatadiki, stol va stullar harakatchan bo'lishi kerak. O'rnatilmagan stullari bo'lgan stollar egiluvchan narsalarga misol bo'lishi mumkin. Bartel (2008) "Men ish odatlarini o'zgartirish orqali turlicha yondashuvlar mohiyatiga juda katta e'tibor beraman" deb ta'riflagan. Agar o'quvchilarning o'rganishga bo'lgan munosabati o'zgarmasa, o'qish va o'ziga xos fikrlash haqida o'ylamasa, o'qituvchi o'quv jarayonidagi doimiy bezovtalikni bartaraf etish uchun o'qitish usulini o'zgartirishi kerak. Jismoniy sinf xonalarini ijodiy fikrlash uchun qulay qilish uchun yana ko'plab misollardan foydalanish kerak. Sinf xonasini funktsional saqlash ijodkorlik uchun to'siqlarni kamaytirishi mumkin.

Atrof-muhit turli xil fikrlash va ishlab chiqarishni rag'batlantirish uchun ataylab yaratilishi mumkin. Omillar, amaliyotlar, sharoitlar, stimulyatorlar va atrof-muhit unga miqyosda ham, chastotada ham ijobiy yoki salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin (Hennessy, 2004). Shuningdek, u inson va atrof-muhit o'rtasida bog'liqlik mavjud bo'lsa, ijodkorlikni rivojlantirish mumkinligini tushuntirdi. Darhaqiqat, sinf dizaynining ilhom va ijodkorlikka hayratlanarli ta'siri bor. Shunday qilib, sinf shunday joy bo'lishi kerakki, unda o'quvchilar o'zlarini chin dildan qiziqtiradigan savollarni berishlari mumkin. Sinfning tartibi o'quvchilar o'z fikrlarini bir-biri bilan bo'lishishlari, birgalikda rivojlanishi va mustaqil ravishda o'rganishlari mumkin bo'lgan erkinlik va xavfsizlikni ta'minlaydi. Bunday moslashuvchanlik ijodkorlikning asosiy elementidir. Oxir oqibat, ijodkorlik moslashuvchan joy va mos o'quv muhitini talab qiladi, bu harakatlanuvchi mebel, xonaning rangi va yorug'lik darajasi uni rivojlantirishga imkon beradi.

Xulosa

Texnologiya odamlarga turmush tarzini oshirishga yordam beradigan barcha imkoniyatlarni yaratdi va shu bilan birga talabalarning ishtiroki ulushini kamaytirdi. O'quvchilarni o'rganishga xalaqit beradigan bir qancha omillar mavjud bo'lsa-da, sinfdagi jismoniy muhit ularga turli qismlardan ta'sir ko'rsatish orqali ularning faolligini oshirishga yo'l ochishi mumkin. Sinf xonasining tartibi juda muhim, chunki o'quvchilar ko'p vaqtlarini u erda o'tkazadilar. Bu ularning ish faoliyatini maksimal darajada oshirishi, ma'naviy jihatdan qo'llab-quvvatlashi va ilhomlantirishi, turli xil fikrlashni rivojlantirishi va tashvishlarini unutishi kerak. Mebelning moslashuvchanligi va sinfdagi devorlarning qulay rangi bo'sh joyni dars maqsadlariga osongina moslashtirishga, har qanday faoliyat yoki o'yinlarga moslashishga imkon beradi, masalan, individual topshiriqlarni bajarish, butun guruh ishtirokida muhokamalar o'tkazish va ishlarni ko'rsatish. turli guruhlarning natijalari. Bu talabalar va o'qituvchilar o'rtasidagi aloqalar va o'zaro munosabatlarni o'rnatish uchun muhim omil hisoblanadi. Faol sinf xonasi alohida element emas, lekin uning ahamiyati o'quv jarayonining yordamchisi sifatida amalga oshirilishi kerak va amalga oshirilishi kerak.

REFERENCES

1. Barrett P, Davies F., Zhang Y., Barrett L. (2015). The impact of classroom design on pupils' learning: Final results of a holistic, multi-level analysis. Article in Building and Environment. <https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2015.02.013>
2. Bartel, Marvin. (2008.) Stereotypes and divergent thinking. <https://people.goshen.edu/~marvinpb/11-13-01/Effects-of-Stereotypes.html#nurture>
3. Beghetto, R. A., & Kaufman, J. C. (2014). Classroom contexts for creativity. High Ability Studies. <http://ezproxy.wou.edu:2094/doi/abs/10.1080/13598139.2014.905247#.VxUtuGDmrIU>
4. Carr N. (2010). Does the internet make you dumber? The Wall Street Journal
5. Dr. Tim Holmes. (2016). The neuroscience of classroom. <https://www.spaceoasis.com/uploads/2017/01>
6. Edward W. Younkins. (2000) Technology, Progress, and Freedom. The Freeman, Volume 50, Issue: 1. The foundation of economic education
7. Gomez, J.G. (n.d.) What do we know about creativity? The journal of effective teaching.

- http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwixyLnSi7LJAhVCQCYKHRZVB8IQFggdMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.edu%2Fcte%2Ffet%2Farticles%2Fvol7_1%2FGomez.pdf&usg=AFQjCNGeyOhPA5JlqR0Crhxkutow-6aY8w
8. (n.d.) Facilitating creativity and innovation in creating services and products (Ch. 6). Retrieved from <http://2012books.lardbucket.org/books/creating-services-and-products/s09-04->
 9. Gustavo Severo de Borba & Isa Mara Alves & Paula Dal Bó Campagnolo. (2019). How Learning Spaces Can Collaborate with Student Engagement and Enhance Student-Faculty Interaction in Higher Education. <https://doi.org/10.1007/s10755-019-09483-9>
 10. Hennessey, B.A. (2004.) Developing creativity in gifted children: The central importance of motivation and classroom climate. Retrieved from <http://eric.ed.gov/?id=ED505478>
 11. Hettiarachchi. A. A and Nayanathara. A. S. (October, 2017). Impact of classroom color in primary education. https://www.researchgate.net/publication/320831687_THE_EFFECT_OF_CLASS_ROOM_COLOUR_ON_LEARNING_WITH_REFERENCE_TO_PRIMARY_EDUCATION_A_CASE_STUDY_IN_SRI_LANKA
 12. Robert Dillon (2018). Room for improvement. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1190816>
 13. Samantha Gallagher. (2017). The physical space of the classroom and its impact on creativity. https://digitalcommons.wou.edu/honors_theses/126
 14. Stone, N. (2001). Designing effective study environments. *Journal of Environmental Psychology*, 21(2), 179-190
 15. Jabborova, A. (2023). THE IMPACTS OF PHYSICAL CLASSROOM SPACES ON STUDENTS INVOLVEMENT HOW CAN STUDENT ENGAGEMENT BE PROMOTED BY PHYSICAL CLASSROOM SPACES?. *Modern Science and Research*, 2(3), 115-121.
 16. Jabborova, A. J. (2023). HOW WOULD YOU MEASURE CREATIVITY AND INNOVATION? WHY?. *GOLDEN BRAIN*, 1(10), 20-24.
 17. Jabborova, A. (2023). THE USE OF ASPECT IN “WOMEN IN LOVE” BY DAVID LAWRENCE. *Modern Science and Research*, 2(6), 345-356.
 18. Jabborova Aziza Jobirovna. (2023). THE CATEGORY OF ASPECT IN ENGLISH GRAMMAR. *Academia Science Repository*, 4(05), 10–27. Retrieved from <http://academiascience.com/index.php/repo/article/view/443>
 19. Jabborova, A. (2023). THE CATEGORY OF VOICE IN ENGLISH GRAMMAR. *Modern Science and Research*, 2(7), 430–433. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/22266>
 20. Jabborova, A. (2023). WHAT IS DESIGN THINKING?. *Talqin Va Tadqiqotlar*, 1(13). Извлечено от <http://talqinvatadqiqotlar.uz/index.php/tvt/article/view/941>
 21. Jabborova, A. (2023). THE CATEGORY OF PERSON IN ENGLISH GRAMMAR. *Modern Science and Research*, 2(8), 367–375. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/23467>

22. Jabborova, A. (2023). THE CATEGORY OF PERSON IN ENGLISH GRAMMAR, THE ANALYSIS OF THEIR USE IN “LOVY OF LIFE” WRITTEN BY JACK LONDON. *Modern Science and Research*, 2(9), 97–108. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24087>
23. Jabborova, A. (2023). PROBLEMS TO LEARN LANGUAGES. *Modern Science and Research*, 2(10), 780–786. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24706>
24. Jabborova, A. (2023). THE WAYS TO LEARN ENGLISH EFFECTIVELY. *Modern Science and Research*, 2(10), 23–30. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24965>
25. Jabborova, A. (2023). GAMIFICATION.
26. RokhilaBafoeva 2023. The Concept of Education in English and Uzbek Proverbs. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769)*. 1, 9 (Nov. 2023), 292–296.
27. Bafoeva, R. (2023). NEW METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES. *Modern Science and Research*, 2(10), 58-63.
28. Pirmanovna, N. G., &Bafoeva, R. (2022). NATIONAL AND CULTURAL PROVERBS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES AND THEIR UNIVERSAL FEATURES. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 1(4), 500-503.
29. Pirmanovna, N. G., &Bafoeva, R. (2023). INGLIZ VA O’ZBEK MAQOLLARING GENDER XUSUSIYATLARI. *World of Science*, 6(5), 167-169.
30. Pirmanovna, N. G., &Bafoeva, R. (2023). O’ZBEK VA INGLIZ MAQOLLARINING JAMIYATDAGI TUTGAN O’RNI VA ULARNING O’RGANILGANLIK DARAJASI. *SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 2(14), 74-76.
31. Karimova, G. (2023). DEVELOPMENT OF FANTASY GENRE IN 20TH CENTURY. *Modern Science and Research*, 2(10), 67–71. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25307>
32. Karimova, G. (2023). DEVELOPMENT OF LITERARY CRITICISM IN ENGLISH LANGUAGE IN 20TH CENTURY. *Modern Science and Research*, 2(10), 411–413. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25308>
33. Orifjonovich, O. A. (2023). The Main Features of Conceptual Metaphors in Modern Linguistics. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769)*, 1(9), 365-371.
34. Ollomurodov, A. (2023). CINEMA DISCOURSE ANALYSIS AND THEORETICAL FOUNDATIONS IN LINGUISTICS. *Modern Science and Research*, 2(10), 500-505.
35. Sulaymonovna, Q. N., Tashpulatovna, K. M., &Orifjonovich, O. A. (2023). COGNITIVE AND LINGUOCULTURAL CHARACTERISTICS OF. VOLUME, 3, 30-35.
36. Sulaymonovna, Q. N., &Orifjonovich, O. A. (2023). XOLID HUSAYNIYNING ASARLARI TARJIMALARIDA KONSEPTUAL METAFORALAR TALQINI VA.

37. Orifjonovich, O. A. (2023). KINODISKURS LINGVISTIK SISTEMANING BIR QISMI SIFATIDA. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(23), 208-211.
38. Orifjonovich, O. A. (2023). Cognitive-Discursive Approach to the Analysis Of Film Discourse. *International Journal Of Literature And Languages*, 3(10), 25-31.
39. DilobarImamkulovnaGulamova. (2023). METHODS OF FORMING THE CULTURE OF USING EUPHEMISMS IN 5-6TH GRADE NATIVE LANGUAGE CLASSES. *International Journal Of Literature And Languages*, 3(11), 61–67. <https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue11-09>
40. Gulamova, D. I. (2023). NUTQ MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISHDA EVFEMIZMLARNING O 'RNI.
41. Gulamova, D. . (2023). ЭВФЕМИЗМЫ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ КУЛЬТУРЫ РЕЧИ УЧЕНИКОВ. *Modern Science and Research*, 2(8), 231–236. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/22630>
42. Gulamova, D. I. (2022). USE OF CREATIVE TASKS IN TEACHING THE NATIVE LANGUAGE AT SCHOOL. *GalaxyInternationalInterdisciplinaryResearchJournal*, 10(2), 841-846.
43. Gulamova, D. (2023). USE OF CREATIVE TASKS IN TEACHING THE NATIVE LANGUAGE AT SCHOOL. *Modern Science and Research*, 2(7), 322-327.
44. Gulamova, D. .(2023). EUPHEMISM AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' SPEECH CULTURE. *Modern Science and Research*, 2(4), 175–181. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/19207>
45. Gulamova, D. . (2023). EUPHEMISM AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' SPEECH CULTURE. *Modern Science and Research*, 2(4), 175–181. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/19207>
46. Корёгдиев, З. О. (2016). XIX АСР ОХИРИ–XX АСР БОШЛАРИДА АМУДАРЁ ФЛОТИЛИЯСИ ФАОЛИЯТИ ТАРИХИДАН (“ТУРКИСТОН ТЎПЛАМИ” МАТЕРИАЛЛАРИ АСОСИДА). *Ученый XXI века*, 20.
47. Корёгдиев, З. О. (2016). GOLD EMBROIDERY OF BUKHARA. *Ученый XXI века*, (12).
48. Qoryog'diyev, Z. O. (2016). ACTIVITIES OF AMUDARYA FLOTILLA AT THE END OF THE NINETEENTH CENTURY-BEGINNING OF THE TWENTIETH CENTURY HISTORY (" TURKESTAN COLLECTION" MATERIALS). *Ученый XXI века*, (12), 20-22.
49. Корёгдиев, З. О. (2016). ACTIVITIES OF AMUDARYA FLOTILLA AT THE END OF THE NINETEENTH CENTURY-BEGINNING OF THE TWENTIETH CENTURY HISTORY (" TURKESTAN COLLECTION" MATERIALS). *Ученый XXI века*, (12 (25)), 20-22.
50. Okhunjonovich, K. Z. (2021). Self-Awareness of Gypsies: Traditionality and Modernity. *American Journal of Social and Humanitarian Research*, 2(7), 33-42.

51. Okhunjonovich, K. Z. (2023). THE EDUCATIONAL VALUE OF NATIONAL CUSTOMS AND TRADITIONS IN THE ERA OF GLOBALIZATION. *American Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 18, 64-66.
52. Shokiro'g'li, S. U. (2023). MAHALLANING JAMIYAT IJTIMOYIY TARAQQIYOTIDAGI O'RNI. *Научный Фокус*, 1(6), 369-371.
53. O'gli, S. U. S. (2023). ELUCIDATION OF ISSUES OF THE HISTORY OF BUKHARA GUZARS IN OA SUKHAREVA AND HER STUDIES. *International Journal Of History And Political Sciences*, 3(11), 30-35.
54. Shokir o'gli, S. U. (2023). The Essence of State Policy on Youth in New Uzbekistan. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769)*, 1(9), 554-559.
55. Shokir O'g'li, S. U. (2023). THE IMPORTANCE OF THE MAHALLA SYSTEM'S REFORMATIONS IN NEW UZBEKISTAN. *International Journal Of History And Political Sciences*, 3(10), 25-30.
56. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN RAISING A SPIRITUALLY MATURE GENERATION. *Modern Science and Research*, 2(10), 488-493.
57. Sadullayev, U. (2023). O'zbekistondaxotin-qizlargaberilayotgane'tibor: mahalla boshqaruvidaxotin-qizlarningroli. In *OrientalConferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 551-556). ООО «SupportScience».
58. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN THE SOCIAL DEVELOPMENT OF SOCIETY. *Modern Science and Research*, 2(10), 755-757.
59. Shokir o'gli, U. S. (2023). MILLIY QADRIYATLARIMIZ ASROVCHISI. *Journal of new century innovations*, 35(1), 79-80.
60. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF WOMEN IN NEIGHBORHOOD MANAGEMENT IN UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 2(9), 132-135.
61. Xasanova, S., & murodova, D. (2023). REPRESENTATION OF THE SYSTEMIC RELATIONS OF RUSSIAN VOCABULARY IN PROVERBS AND SAYINGS. *Modern Science and Research*, 2(10), 276-280. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24346>
62. Xasanova, S. (2023). USING EXPRESSIVE VOCABULARY IN RUSSIAN PROVERBS. *ModernScienceandResearch*, 2(10), 403-408. Retrievedfrom<https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25248>
63. Баходировна, Х. Ш. (2023). Гендерная Лексика В Русском Языке. *InternationalJournalofFormalEducation*, 2(11), 324-331. Retrievedfrom<http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1505>
64. Hasanova, S. (2023). SYSTEM RELATIONS IN THE RUSSIAN LANGUAGE VOCABULARY. *Modern Science and Research*, 2(9), 72-74. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/23900>
65. Хасанова, Ш. Б. (2023). РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ СИСТЕМНЫХ ОТНОШЕНИЙ РУССКОЙ ЛЕКСИКИ В ПОСЛОВИЦАХ И

- ПОГОВОРКАХ. *FinlandInternationalScientificJournalofEducation, SocialScience&Humanities, 11(4), 1220-1226.*
66. Nigmatova Gulnoz Khamidovna, & Khasanova Shakhnoza Bakhodirovna. (2022). System Relations in the Vocabulary of the Russian Language. *Global Scientific Review, 3, 44–48.* Retrieved from <https://www.scienticreview.com/index.php/gsr/article/view/22>
67. Bobojonova, D. (2023). MAHMOUD QOSHGARI'S "DEVONU LEXICOTIT TURK" AND ITS PLACE IN LINGUISTICS. *Modern Science and Research, 2(10), 538–540.* Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24506>
68. Muxamedovna, G. M. (2023). INNOVATSION TALIM-BUYUK KELAJAK POYDEVORI. *World scientific research journal, 17(1), 74-76.*
69. Muxamedovna, G. M. (2023). UCHINCHI RENESANS DAVRIDA AJDODLARIMIZ MEROSINI ORGANISH ORQALI INTEGRATSION TA'LIMNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH TAMOYILLARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 22(1), 35-38.*
70. Muxamedovna, G. M. (2023). KREATIV YONDASHUV ASOSIDA DIDAKTIK MATERIALLAR YARATISH MEKANIZMLARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 21(3), 12-14.*
71. Муродова, Д. А. (2022). ЦВЕТОВАЯ ГАММА В ЛИРИКЕ А. ПУШКИНА. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(2), 432-434.*
72. Murodova, D. (2023). THE CONCEPT OF THE WORDS "GENEROSITY AND COWARDICE" IN THE LAK LANGUAGES. *Modern Science and Research, 2(6), 1147–1149.*
73. Shokirovna, D. S. (2023). Grammar Plays an Important Role in Teaching Foreign Languages. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769), 1(9), 151–154.*
74. Shokirovna, D. S. (2023). Difficulties in Teaching English as a Foreign Language . *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769), 1(9), 136–140.*
75. Utkerovna, B. S. (2023). SHUM BOLA ASARINING TARJIMASIDA TARJIMON MAHORATI. *DENMARK" THEORETICAL AND PRACTICAL FOUNDATIONS OF SCIENTIFIC PROGRESS IN MODERN SOCIETY", 14(1).*
76. Berdiyeva, S. (2023, October). ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF TEACHING THROUGH ROLE-PLAYING ACTIVITIES. In *Academic International Conference on Multi-Disciplinary Studies and Education (Vol. 1, No. 19, pp. 88-92).*
77. Nosirova, D. (2023). HARNESSING DIGITAL TOOLS FOR ENGLISH LANGUAGE LEARNING. *Modern Science and Research, 2(10), 39–44.*
78. Nosirova, D. (2023). USING DIDACTICAL GAMES IN SPEAKING LESSONS. *MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 2(10), 706–709.*
79. Nosirova, D. (2023). SECOND LANGUAGE ACQUISITION AND THE ROLE OF DIDACTIC GAMES IN SLA. *ModernScienceandResearch, 2(5), 1143–1145.*
80. Nosirova, D. (2023). LEARNING ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE: CHALLENGES AND STRATEGIES. *Modern Science and Research, 2(9), 165–170.*

81. Носирова, Д. Р. (2023). ТИПОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЧАСТЕЙ РЕЧИ РУССКОГО, УЗБЕКСКОГО И АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКОВ И МЕТОДИКА ИХ ОБУЧЕНИЯ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 87-87.
82. Носирова, Д. Р. (2023). ИЗУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА И РОЛЬ ДИДАКТИЧЕСКИХ ИГР В ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(4), 256-260.
83. Носирова, Д. Р. (2022). ТВОРЧЕСКИЕ СПОСОБЫ ОБУЧЕНИЯ ЧАСТЯМ РЕЧИ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 66-68.
84. Rakhimova, S. T. (2023). WRITING MATTERS IN EFL. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(4), 124-127.
85. Tolibovna, S. R. (2022). USE OF TECHNOLOGY IN MODERN CLASSROOM TEACHING. *Journal of new century innovations*, 14(1), 192-195.
86. Tolibovna, S. R. (2022). NOTEWORTHINESS OF FILM STUDIES AND ADAPTATION IN LITERATURE. *Journal of new century innovations*, 14(2), 3-5.
87. Tolibovna, R. S. (2023). THE LECTURER OF HISTORY AND PHILOLOGY DEPARTMENT, ASIA INTERNATIONAL UNIVERSITY.
88. Tolibovna, S. R. (2022, October). SIGNIFICANCE OF LEARNING ENGLISH IN CONTEMPORARY WORLD. In *Proceedings of International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences* (Vol. 1, No. 1, pp. 63-67).
89. Rakhimova, S. (2023). EXPLORING O. HENRY'S "THE FURNISHED ROOM": A TALE OF MYSTERY AND DESPAIR. *Modern Science and Research*, 2(10), 205-211.
90. Rakhimova, S. (2023). TEACHING READING THROUGH GRAMMAR. *Modern Science and Research*, 2(10), 795-800.
91. Ismatovna, I. L. (2023). Humour in the Upbringing and Education of the Modern Teenager. *Научный Фокус*, 1(5), 507-509.
92. Ismatovna, I. L. (2023). Improvement of Quality of Knowledge by Using Videos at Lessons. *JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING*, 2(4), 100-102.
93. Idiyeva, L. I. (2017). LISTENING AT LESSONS OF A FOREIGN LANGUAGE. *Достижения науки и образования*, (5), 65-66.
94. Ismatovna, I. L. (2021). Typology of parts of speech and content of grammatical categories in two languages. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(8), 53-57.

